

Устав

**на Народно читалище “Христо Ботев – 1926 г. – с. Железна“
с. Железна, обл. Монтана, общ. Чипровци**

ул. „Първа“ № 36

e-mail: hristo_botev1926@abv.bg

Народните читалища са уникално достояние на българския народ. Създадени е епохата на националното Възраждане, те имат неоценим влог във формирането на нашата душевност и култура, пример са за силата на националния творчески дух.

Народните читалища са просветна организация и имат историческа заслуга за запазването и развитието на българския език, за зараждане на театралното, музикалното и др. изкуства, за развитието на библиотечното и музейно дело, за повече духовност и култура в живота на народа.

Чрез своята многостраница народополезна дейност, читалищата са призвани да допринасят в още по-голяма степен за духовното развитие на селищата и общината, за цялостно обновление на обществото.

Народно читалище „Христо Ботев – 1926 г. – с. Железна“ е основано на 27 октомври 1926г.

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. С този устав, съобразен със Закона на народните читалища се

уреждат основните положения на вътрешно нормативната уредба на читалището в зависимост от специфичните условия, при които се развива неговата дейност.

Чл. 2. /1/. „Народно читалище Христо Ботев – 1926 г. – с. Железна” е традиционно самоуправляващо се българско сдружение в с. Железна, което изпълнява и държавни културно - просветни задачи. В неговата дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

/2/. „Народно читалище Христо Ботев – 1926 г. – с. Железна” е юридическо лице с нестопанска цел със седалище в село Железна, област Монтана и адрес на управление - ул. „Първа” № 36.

Чл. 3. Наименованието е:

„Народно читалище Христо Ботев – 1926 г. – с. Железна”, което наименование при необходимост ще се изписва и на латиница по следния начин: „Narodno chitaliste Hristo Botev – 1926g.- s. Jelezna”.

Чл. 4. Читалището работи в тясно взаимодействие с учебните заведения, културните институти, църквата, обществени и стопански организации, фирми и други, които извършват или подпомагат културната дейност.

Чл. 5. Читалището поддържа най-тесни връзки за сътрудничество и координация на културната дейност, организирана от общината и участва активно в организацията и провеждането на общоградски и общински културни прояви. Съобразява своята дейност със стратегията на общината в областта на културата.

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Чл. 6. Основната цел на читалището е да задоволява потребностите на населението, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в града;
2. запазване на обичаите и традициите на населението в града;
3. разширяване знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване в дух на демократизъм, родолюбие и общочовешка нравственост;

- 5. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;**
- 6. осигуряване на достъп до информация.**

Чл. 7. За постигане на целите по чл. 6 читалището извършва основни дейности като:

- 1. уреждане и поддържане на общодостъпни библиотеки, читални, фото-, фоно-, филмо- и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;**
- 2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество, чрез създаване на колективи и изпълнители в различни жанрове на изкуството, за които има необходимите условия;**
- 3. организиране на школи, кръжици, курсове, клубове, кино- и видео-показ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;**
- 4. организиране на изложби на отделни или групи художници във фоайетата на читалищния дом;**
- 5. събиране и разпространяване на знания за родния край;**
- 6. създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона за културното наследство;**
- 7. предоставяне на компютърни и интернет услуги.**

Чл. 8. Читалището може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава му цели. Читалището не разпределя печалба.

Чл. 9. Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:

- 1. за хазартни игри и нощни заведения;**
- 2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общини и юридически лица с нестопанска цел на такива общини;**
- 3. за постоянно ползване от политически партии и организации;**
- 4. на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членове на техните семейства.**

Чл. 10. Читалището може да се сдружава с други читалища за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда на Закона за народните читалища.

ГЛАВА ТРЕТА

УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 11. /1/ Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

/2/ Индивидуалните членове са действителни и спомагателни. Те са български граждани и са длъжни да спазват устава на читалището, да опазват имуществото на читалището, да участват в читалищната дейност според възможностите си и да не извършват действия, уронващи доброто име на читалището.

1. Действителните членове са лица навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членския си внос и имат право да избират и да бъдат избирани.

2. Спомагателните членове са лица под 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани, те имат право на съвещателен глас.

/3/ Колективните членове съдействат за осъществяване на целите и задачите на читалището, подпомагат неговата дейност, поддръжат и обогатяват материалната му база и имат право на 1/един/ глас в общото събрание.

Колективни членове могат да бъдат:

1. професионални организации;
2. стопански организации;
3. търговски дружества;
4. кооперации и сдружения;
5. културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

/4/ Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги към читалището.

Чл. 12. Органи на читалището са: **ОБЩОТО СЪБРАНИЕ, НАСТОЯТЕЛСТВОТО и ПРОВЕРИТЕЛНАТА КОМИСИЯ.**

Чл. 13. /1/ Върховен орган на читалището е Общото събрание.

/2/ Общото събрание се състои от всички членове, имащи право на глас.

Чл. 14. /1/ Общото събрание:

1. изменя и допълва устава;
2. избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя;
3. приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;
4. изключва членове на читалището;

5. определя основни насоки на дейността на читалището;
6. взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение;
7. приема бюджета на читалището;
8. приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
9. определя размера на членския внос;
10. отменя решения на органите на читалището;
11. взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;
12. взема решение за прекратяване на читалището;
13. взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

/2/ Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл. 15. /1/ Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж в годината, като на 3 /три/ години е Отчетно-изборно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането, проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

/2/ Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпись или връчена не по-късно от 7 /седем/ дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и други общодостъпни места в с. Железна, трябва да бъде залепена поканата за събранието.

/3/ Общото събрание е законно, ако на него присъстват най-малко половината от имашите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с 1/един/ час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

/4/ Решенията по чл. 14, ал. 1, т. 1, 4, 10, 11 и 12 от Устава се вземат с мнозинство най малко две трети от всички членове. Останалите решения

се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.
/5/ Две трети от членовете на общото събрание на читалището могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава. Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл. 16. /1/ Изпълнителен орган на читалището е НАСТОЯТЕЛСТВОТО.
То се състои най-малко от 3 /трима/ членове, избрани за срок от 3 /три/ години. Същите да нямат роднински връзки по права и сребрена линия до четвърта степен.

/2/ НАСТОЯТЕЛСТВОТО:

1. свиква общото събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището, утвърждава щата му и годишната програма за културна дейност;
4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика;
6. Приема нови членове на читалището въз основа на подадена молба;

/3/ Настоятелството провежда най-малко 4 /четири/ заседания годишно.

/4/ Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината на членовете си.

/5/ На първото заседание се избира заместник-председател и се разпределят отговорностите между членовете по отделните направления на дейността.

Чл. 17. /1/ Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок от 3 /три/ години.

/2/ ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ:

1. организира и ръководи дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
2. представлява читалището;
3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;
4. отчита дейността си пред настоятелството;
5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа на решение на настоятелството.

Чл. 18. /1/ СЕКРЕТАРЯТ на читалището:

1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
2. организира текущата основна и допълнителна дейност;
3. отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;
4. представлява читалището заедно и поотделно с председателя.

/2/ Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

Чл. 19. /1/ ПРОВЕРИТЕЛНАТА КОМИСИЯ се състои от 3 /трима/ члена и се избира от общото събрание за срок от 3 /три/ години.

/2/ Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудово правни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

/3/ Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

/4/ При констатирани нарушения, проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при доказано извършено престъпление - и органите на прокуратурата.

Чл. 20. Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия, и за секретари, лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл. 21. Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на читалището.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 22. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл. 23. /1/ Читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно-просветна и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общинския бюджет;
4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. други приходи.

/2/ Сумите от дарения се изразходват според волята на дарителя или по решение на настоятелството, ако няма изрично изразена воля на дарителя.

/3/ Читалищното настоятелство може да награждава изявили се читалищни служители, читалищни деятели и самодейни колективи, допринесли за обогатяване на читалищната дейност и популяризиране името на читалището и общината на регионални и национални конкурси и прегледи.

Чл. 24. Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях. Движими вещи могат за бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на настоятелството.

Чл. 25. Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приемат от общото събрание. Отчетът за изразходваните от бюджета средства, заедно с отчета за дейността, се представят в Община Чипровци.

Чл. 26. /1/ Председателят на читалището ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета предложения за своята дейност през следващата година.

/2/ Годишната програма за развитие на читалищната дейност в Община Чипровци, приета от Общински съвет, се изпълнява от читалището въз основа на финансово обезпечени договори, склучени с Кмета на общината.

/3/ Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал. 2 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

Чл. 27. Счетоводната отчетност се води в пълно съответствие със Закона за счетоводството и приложимото действащо законодателство.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Читалището има кръгъл печат, в средата с разтворена книга, с надпис около нея: „Народно читалище Христо Ботев – 1926 г. – с. Железна”

Надписа на печата носи името на читалището, а именно: Народно читалище „Христо Ботев – 1926 г. – с. Железна“

2. Адрес на управление: с. Железна, общ. Чипровци, обл. Монтана, ул. „Първа“ № 36, п.к. 3461

3. ЕИК по БУЛСТАТ – 00313041

4. Празникът на читалището е на 6 януари.

5. За неурядени от този устав положения важи действащото законодателство на Република България.

Този Устав е приет на редовно общо отчетно-изборно събрание, проведено на 06.03.2018 година и отменя Устава на читалището, приет от общото събрание, проведено на 26.04.2010 г.

Същият е подписан в 2 (два) екземпляра от присъстващите действителни членове на читалището, съгласно приложения списък, представляващ неразделна част от Устава.

СПИСЪК

На действителните членове на Народно читалище „Христо Ботев – 1926 г. – с. Железна“, присъствали на редовното общо отчетно – изборно събрание, проведено на 06.03.2018 г. и приели изцяло новия Устав на читалището, удостоверено чрез подписите им, както следва:

име, презиме, фамилия

подпис

1. Анета Георгиева Йорданова
2. Анжелина Димитрова Петкова
3. Антоанета Петкова Димитрова
4. Арсо Арсов Ценков
5. Борислав Ненчов Борисов
6. Валентина Иванова Гогова
7. Венета Велкова Григорова

.....

.....

.....

.....

.....

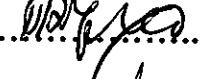
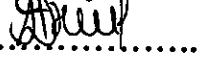
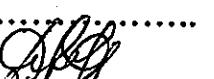
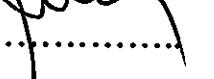
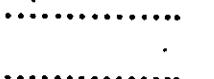
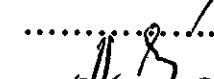
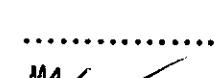
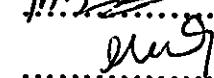
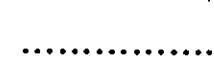
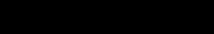
.....

.....

име, презиме, фамилия

8. Виолета Иванова Найденова
9. Волга Димитрова Пунчева
10. Върбан Георгиев Начков
11. Галитон Марков Илиев
12. Десислава Антонова Илиева
13. Десислава Иванова Николова
14. Диляна Георгиева Миланова
15. Драганка Стойкова Илиева
16. Елена Замфирова Иванова
17. Емилия Иванова Георгиева
18. Емилия Милкова Ценкова
19. Живко Фидосиев Петков
20. Илинка Михайлова Младенова
21. Илия Игнатов Пунчев
22. Илия Методиев Михайлов
23. Илияна Александрова Кръстева
24. Ирза Иванова Ценкова
25. Искра Георгиева Илиева
26. Йонка Иванова Кръстева
27. Йорданка Димитрова Илиева
28. Костадина Георгиева Георгиева
29. Кръстина Динчева Сандова
30. Лина Тодорова Янева
31. Маргарита Георгиева Тодорова
32. Марийка Маркова Георгиева
33. Мария Миладинова Кирова
34. Мария Петкова Павлова
35. Матрона Антова Михайлова
36. Миглена Миленова Джунова

подпис

име, презиме, фамилияподпис

37.Милка Александрова Илиева	.....
38.Мирослава Петкова Димитрова	.....
39.Мирян Иванов Миланов	.....
40.Младен Ценков Младенов	.....
41.Николина Илиева Николова	.....
42.Палма Илиева Делгянска	.....
43.Пепа Вавилонова Иванова	.....
44.Петя Миленова Джунова	.....
45.Първолета Симеонова Лилова	.....
46.Роза Борисова Велкова	.....
47.Светлана Кирилова Тренчева-Антова	.....
48.Снежана Иванова Михайлова	.....
49.Снежанка Димитрова Петрова	.....
50.Тодор Елеоноров Стоилов	.....
51.Тодор Илиев Сандов	.....
52.Цветана Василова Митова	.....
53.Цветелина Бориславова Иванова	.....
54.Цеца Дончова Ценкова-Петкова	.....
55.Чавдар Тодоров Иванов	.....

Този списък представлява неразделна част от Устава на Нарочно читалище „Христо Ботев – 1926 г. – с. Железна“ приет на редовно общо отчетно-изборно събрание, състояло се на 06.03.2018г.